

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] possint nutrire? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

accidentibus; quod est impossibile. Nisi forte dicatur, quod in ipso ultimo instanti corruptionis specierum redit non quidem substantia panis & vini (quia illud idem instans est, in quo primo habent esse substantiæ generatæ ex speciebus), sed materia panis & vini, quæ magis de nouo creata diceretur quàm rediens, propriè loquendo. Et secundum hoc posset sustineri prædicta positio. Verum, quia non rationabiliter videtur dici, quod miraculosè aliquid accidat in hoc sacramento, nisi ex ipsa consecratione, ex qua non est quoddam materia creetur vel redeat: melius videtur dicendum, quod in ipsa consecratione miraculosè datur quantitati dimensuæ panis & vini, quod sit primum subiectum subsequentiæ formarum. Hoc autem est proprium materiæ. Et ideo ex consequenti datur prædictæ quantitati dimensuæ omne illud quod ad materiam pertinet. Et ideo quicquid posset generari ex materia panis vel vini, si adesset, totum potest generari ex prædicta quantitate dimensua panis vel vini: non quidem nouo miraculo, sed ex vi miraculi prius facti.

Ad primum ergo dicendum, quod quamuis non sit ibi materia, ex qua aliquid generetur: quantitas tamen dimensua supplet vicem materiæ, ut dictum est*.

Ad secundum dicendum, quod illæ species sacramentales, sunt quidem accidentia; habent tamen actum & vim substantiæ, ut dictum est*.

Ad tertium dicendum, quod quantitas dimensua panis & vini retinet naturam propriam, & accipit miraculosè vim & proprietatem substantiæ. Et ideo potest transire in vtrumque, idest in substantiam & dimensionem.

ARTIC. VI.

Utrum species sacramentales possint nutrire

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod species sacramentales non possint nutrire. Dicit enim Ambrosius, in lib. de sacramentis, Non ille panis

In corp.
art.

Ibid.

461

4.d. 17. q.

1. a 2. q.

5. q. 4.

cōt. c. 65.

1. Cor.

11. lec. 4.

fin.

* lib. 5. de

sac. c. 4.

in med.

tom 4.

panis est, qui vadit in corpus; sed panis vitæ æternæ, qui animæ nostræ substantiam fulcit. Sed omne quod nutrit, vadit in corpus. Ergo panis iste non nutrit. Et eadem ratio est de vino.

† li. 2. te.
50. to. 2.

¶ 2 Præterea, Sicut dicitur 2. de generatione †, Ex eisdem nutrimur, ex quibus sumus. Species autem sacramentales sunt accidentia, ex quibus homo non constat: non enim accidens est pars substantiæ. Ergo videtur, quod species sacramentales nutrire non possunt.

* li. 2. tex.
47. to. 2.

¶ 3 Præterea, Philosophus 2. de Anima dicit *, quod alimentum nutrit, prout est substantia quædam; auget autem, prout est aliquid quantum. Sed species sacramentales non sunt substantia. Ergo non possunt nutrire.

gl or. ibi.

SED contra est, quod Apost. 1. Cor. 11. loquens de hoc sacramento, dicit, Alius quidem esurit, alius autem ebrius est. Vbi dicit gl. * quod notat illos, qui post celebrationem sacri mysterii, & consecrationem panis & vini, suas oblationes vendicabant, & alij non communicantes, soli fumebant, ita ut inde etiam inebriarentur. Quod quidem non posset contingere, si sacramentales species non nutrent. Ergo species sacramentales nutriunt.

li. 2. de a.
ni. te. 45.
et 46. to.
2.
† ar. prac.

RESPONDEO dicendum, quod hæc quæstio difficultatem non habet, præcedenti quæstione soluta. Ex hoc enim (ut dicitur 2. de Anima *) cibus nutrit, quod conuertitur in substantiam nutriti. Dicitur est autem †, quod species sacramentales possunt conuerti in substantiam aliquam, quæ ex eis generatur. Per eandem autem rationem possunt conuerti in corpus humanum, per quam possunt conuerti in cineres vel in vermes: & ideo manifestum est quod nutriunt. Quod autem quidam dicunt, quod non verè nutriunt, quasi in corpus humanum conuertantur, sed reficiunt & confortant quadam sensuum immutatione (sicut homo confortatur ex odore cibi, & inebriatur ex odore vini): ad sensum patet esse falsum.

Talis

Talis enim refectio non diu sufficit homini, cuius corpus propter continuam deperditionem restauratione indiget: & tamen homo diu sustentari posset, si hostias & vinum consecratum sumeret in magna quantitate. Similiter etiam non potest stare quod quidam dicunt, quod species sacramentales nutriunt, propter formam substantialem panis & vini, quæ remanet: tum quia non remanet, ut supra habitum est*: tum quia non est actus formæ nutrire, sed magis materiæ, quæ accipit formam nutriti, recedente forma nutrimenti. Vnde dicitur* in 2. de Anima*, quod nutrimentum in principio est dissimile, in fine autem simile.

Ad primum ergo dicendum, quod facta consecratione dupliciter potest dici panis in hoc sacramento esse. Vno modo ipsa species panis, quæ retinet nomen prioris substantiæ, ut Gregor.* dicit in homil. Paschali. Alio modo potest dici panis ipsum corpus Christi: quod est panis mysticus de celo descendens. Ambr. ergo cum dicit †, quod iste panis non transit in corpus, accipit panem secundo modo: quia scilicet corpus Christi non conuertitur in corpus hominis, sed reficit mentem eius: non autem loquitur de pane, primo modo dicto.

Ad secundum dicendum, quod species sacramentales etsi non sint ea, ex quibus corpus hominis constat, tamen in ea conuertuntur, sicut dictum est*.

Ad tertium dicendum, quod species sacramentales, quamuis non sint substantia, habent tamen virtutem substantiæ, sicut dictum est*.

ARTIC. VII.

Utrum species sacramentales frangantur in hoc sacramento?

AD septimum sic proceditur. Videtur, quod species sacramentales non frangantur in hoc sacramento. Dicit enim Philosoph.* Meteor. 4. quod corpora dicuntur frangibilia propter determinatam dispositionem pororum: quod non potest attribui sa-

X 4 cra-

q. 75. a. 6

li. 2. de ani. te 45. tom 2.

Refertur de cons d. 2. c. species. † loco cit. in arg. In corp. art. ibid.

462

4. d. 10. 2.

1. ad 1. et

d. 12. q. 1.

a. 3. q. 1.

et 2. et 4.

oon. c. 67.

et op. 2. c.

8 et 1 Co.

11. lec. 5.

co. 6.

* lib. 4. in

sum 3. c.

2. ante

med.